

I Liceum Ogólnokształcące
im. Bolesława Chrobrego
w Gnieźnie

**PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
Z BIOLOGII I ELEMENTÓW EKOLOGII**

Założenia.

1. Rzetelne ocenianie pozwala na realizację pewnych założeń, np.:

- ocena powinna być uczciwą i pomocną dla ucznia informacją zwrotną – powinien wiedzieć jaki jest poziom jego wiedzy i umiejętności oraz jak postępować, aby poprawić swoje wyniki
- oceniane powinno być to, co jest istotne dla danego przedmiotu, a nie to, co łatwo ocenić; dotyczy to zarówno wiedzy, jak i umiejętności (dla biologii jest to zakres wiedzy, jej rozumienie, opanowanie wiedzy i stosunek do niej, wyrażanie wiedzy i sposób jej przekazania oraz aktywność na lekcjach)

2. Wymagania programowe są skorelowane ze stosowaną w szkole skalą ocen.

3. Przy ocenie osiągnięć ucznia uwzględnia się wymagania konieczne, jednoznaczne z zapisem wymagań szczegółowych, czyli treści nauczania podstawy programowej oraz wymagania uzupełniające, jednoznaczne z zapisem wymagań ogólnych, czyli celów kształcenia podstawy programowej. Uczeń, który w pełni opanował wiadomości i umiejętności, opisane wymaganiami koniecznymi, może otrzymać ocenę dostateczną. Natomiast posługiwanie się umiejętnościami, opisanymi wymaganiami uzupełniającymi w połączeniu z wymaganiami koniecznymi stanowi podstawę wystawienia oceny dobrej lub wyższej, w zależności od stopnia sprawności ucznia.

Kryteria oceniania na poszczególne stopnie:

- **ocena niedostateczna:** uczeń nie opanował wiedzy i umiejętności obejmujących wymagania konieczne. Nie potrafi definiować pojęć, omawiać i charakteryzować podstawowych zjawisk biologicznych, nawet przy pomocy nauczyciela. Nie przejawia aktywności na lekcjach;
- **ocena dopuszczająca:** uczeń opanował wiedzę i umiejętności w zakresie wymagań koniecznych. Z pomocą nauczyciela jest w stanie nadrobić braki w podstawowych umiejętnościach. Nie przejawia aktywności na lekcjach;
- **ocena dostateczna:** uczeń opanował wiedzę i umiejętności w zakresie wymagań koniecznych. Definiuje pojęcia biologiczne, omawia i charakteryzuje zjawiska biologiczne. Z niewielką pomocą nauczyciela potrafi rozwiązywać podstawowe problemy, porównuje, analizuje, wnioskuje, uogólnia, interpretuje i zajmuje określone stanowisko. Sporadycznie przejawia aktywność na lekcjach;
- **ocena dobra:** uczeń przyswoił treści w zakresie wymagań koniecznych, posługuje się umiejętnościami opisanymi wymaganiami uzupełniającymi. Właściwie stosuje terminologię przedmiotową, a także wiadomości w sytuacjach typowych wg wzorów

znanych z lekcji i podręcznika, rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem poznanych metod, samodzielnie pracuje z podręcznikiem i materiałem źródłowym. Wykazuje aktywność na lekcjach;

- **ocena bardzo dobra:** uczeń samodzielnie potrafi posługiwać się umiejętnościami opisanymi wymaganiami uzupełniającymi. Interpretuje, ocenia, analizuje zjawiska biologiczne. Potrafi uzasadniać opinie i sądy oraz pozyskiwać informacje z różnych źródeł. Aktywnie uczestniczy w zajęciach. Podejmuje działania dodatkowe (na rzecz środowiska, w zakresie profilaktyki zdrowotnej), bierze udział w konkursach i olimpiadach;
- **ocena celująca:** uczeń samodzielnie i twórczo rozwija swoje uzdolnienia i umiejętności. Biegle posługuje się swoimi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych. Został finalistą olimpiady lub konkursu przedmiotowego na poziomie wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, a także pod okiem nauczyciela prowadzi własne prace badawcze.

Sposoby sprawdzania wiadomości i umiejętności ucznia.

1. Ocenianie bieżące, dokonywane w trakcie przyswajania nowych dla uczniów treści nauczania, pozwala na obserwację indywidualnych postępów ucznia, poznawanie jego możliwości intelektualnych oraz dostosowanie właściwych metod i strategii nauczania.

Sposoby bieżącego sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia:

- **sprawdziany**- obejmujące zakres treści, dotyczący działu programowego, **waga oceny : 4.** Przeprowadzane są po realizacji poszczególnych działów programowych. Polegają na rozwiązaniu testów, składających się z zadań otwartych i zamkniętych. Data przeprowadzenia takiej kontroli ustalana jest na tydzień przed terminem pisania. W przypadku nieobecności krótkotrwałej (mniej niż tydzień) uczeń zalicza sprawdzian na pierwszej lekcji po czasie nieobecności, a nieobecny dłużej niż tydzień umawia się z nauczycielem na dogodny termin. Poprawa sprawdzianów jest dobrowolna i musi odbyć się w ciągu tygodnia od momentu opublikowania ocen sprawdzonych prac w idzienniku.
- **kartkówki** (z trzech ostatnich tematów) - **waga oceny : 3.** Kartkówki wcześniej zapowiedziane przez nauczyciela mogą obejmować większy zakres treści programowych (np. dotyczyć budowy i fizjologii określonego układu narządów wewnętrznych człowieka). W tym przypadku ta forma sprawdzania wiedzy i umiejętności jest obowiązkowa. Uczniowie, którzy z przyczyn losowych są nieobecni na zajęciach w dniu pisania takiej kartkówki, piszą indywidualnie na

pierwszej lekcji po okresie nieobecności, w przypadku nieobecności długotrwałej umawiają się z nauczycielem na dogodny termin . Poprawa wyżej wspomnianej kartkówki nie jest obowiązkowa, może ona mieć miejsce w terminie nie później niż tydzień po opublikowaniu przez nauczyciela ocen w idzienniku;

Sprawdziany i kartkówki zawierają zadania otwarte i zamknięte.

Do zadań otwartych zaliczymy:

- zadania krótkiej odpowiedzi,
- zadania z luką.

Do zadań zamkniętych zaliczymy:

- zadania na dobieranie,
- zadania wielokrotnego wyboru typu A, B, C, D, E,
- zadania alternatywnego wyboru typu „prawda – fałsz”

- **odpowiedź ustna- waga oceny : 2;**
- **praca w grupach- waga oceny : 1;**
- **domowe prace ucznia- waga oceny : 2.** W przypadku jej braku uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną;
- **aktywność na lekcji – waga oceny :1, w przypadku aktywności w akcjach ekologicznych i prozdrowotnych, projektach - waga oceny: 2;**
Ocenę za aktywność wystawia się uczniowi, gdy:
 - przygotowuje , prezentuje i omawia pomoce dydaktyczne np. w postaci plakatów, prezentacji multimedialnych, tekstów źródłowych
 - bierze udział w dyskusji, prezentuje własne poglądy i uzasadnia je
 - wyciąga trafne wnioski
 - przedstawia wyniki samodzielnie zaplanowanych i przeprowadzonych obserwacji i eksperymentów biologicznych
 - bierze udział w konkursach szkolnych, okręgowych, wojewódzkich, ogólnopolskich
 - planuje i przeprowadza wywiady z ciekawymi ludźmi czy ankiety dotyczące problemów biologicznych
 - prezentuje problemy biologiczne w formie, np. wystroju gabloty, audycji przez radiowęzeł szkolny
 - przygotowuje i bierze aktywny udział w inscenizacjach biologicznych, seminariach i dyskusjach problemowych

- propaguje i podejmuje działania mające korzystny wpływ na zdrowie i środowisko wśród społeczności lokalnej czy regionalnej, np. przygotowanie audycji radiowych, udział w lokalnych akcjach ekologicznych i prozdrowotnych.

2. W ocenianiu bieżącym przyjęto następującą skalę:

- **celujący**- 99,1% - 100% przewidzianej liczby punktów
- **bardzo dobry** – 91% -99 % przewidzianej liczby punktów
- **dobry** – 71%- 90% przewidzianej liczby punktów
- **dostateczny** – 51% -70% przewidzianej liczby punktów
- **dopuszczający** – 41%- 50% przewidzianej liczby punktów
- **niedostateczny** – poniżej 40% przewidzianej liczby punktów

3. Ocenę celującą przewidziano tylko w przypadku sprawdzianów, które zawierają zadania o podwyższonym stopniu trudności (oznaczone *) oraz aktywności ucznia.

4. Ocena końcowa nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych, ale średnią ważoną.

5. Oceny cząstkowe mogą posiadać znak „+” i „- ”, jeśli wartość uzyskanych punktów oscyluje na granicy przyjętej skali ocen.

6 . Nauczyciel wspomaga ucznia w samodzielnym planowaniu rozwoju przez monitorowanie jego pracy i przekazywanie informacji zwrotnej o jego osiągnięciach edukacyjnych wskazując:

- co robi dobrze
- co i jak wymaga poprawy - wskazywanie błędów popełnianych przez ucznia, określanie ich kategorii (np. błąd merytoryczny, błąd rachunkowy, brak argumentacji, brak uzasadnienia, odpowiedź niepełna), korektę błędów- udzielanie poprawnych odpowiedzi
- jak powinien dalej się uczyć, aby osiągnąć sukces;